

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 februari 2009

GEDACHTEWISSELING

**over de kernkapitaalsoperatie van de Vlaamse Regering
ten gunste van de KBC-groep**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door mevrouw Hilde Eeckhout**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jaak Gabriels.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;

de heren Ward Kennes, Erik Matthijs, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

mevrouw Hilde Eeckhout, de heren Jaak Gabriels, Sven Gatz;

de heer Philippe De Coene, mevrouw Michèle Hostekint, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Frank Creyelman, mevrouw Hilde De Lobel, de heren Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Lode Ceyssens, Tom Dehaene, mevrouw Joke Schauvliege;

mevrouw Annick De Ridder, de heren Marc van den Abeelen, Bob Verstraete;

de heren Gilbert Bossuyt, Bart Caron, Bart Van Malderen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Jan Peumans.

INHOUD

	Blz.
I. Verklaring van de Vlaamse Regering.....	4
II. Bespreking	8
1. Tussenkost van de heer Geert Bourgeois	8
2. Tussenkost van de heer Jef Tavernier	10
3. Tussenkost van de heer Jurgen Verstrepen.....	11
4. Tussenkost van de heer Filip Dewinter.....	11
5. Tussenkost van de heer Sven Gatz.....	12
6. Tussenkost van de heer Ludo Sannen	13
7. Tussenkost van de heer Koen Van den Heuvel	14
8. Tussenkost van de heer Thieu Boutsen.....	14
9. Tussenkost van de heer Erik Matthijs	15
10. Tussenkost van de heer Dirk De Cock	15
III. Replik van minister-president Kris Peeters en van minister Dirk Van Mechelen	15
IV. Replieken	18
1. Tweede tussenkomst van de heer Geert Bourgeois	18
2. Tweede tussenkomst van de heer Thieu Boutsen	18
3. Tweede tussenkomst van de heer Jef Tavernier.....	18
4. Tweede tussenkomst van de heer Jurgen Verstrepen	18
5. Tweede tussenkomst van de heer Ludo Sannen.....	19
6. Tussenkost van de heer Jan Peumans	19
7. Tweede replik van minister-president Kris Peeters.....	19
8. Tweede replik van minister Dirk Van Mechelen	19

DAMES EN HEREN,

Op maandag 26 januari 2009 legde de Vlaamse Regering in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting een verklaring af over de kernkapitaalsoperatie van de Vlaamse Regering ten gunste van de KBC-groep. Namens de Vlaamse Regering waren de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening aanwezig. Nadien volgde in de commissie een bespreking van de verklaring van de Vlaamse Regering.

I. VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

Een verklaring werd namens de Vlaamse Regering gegeven door de heer *Kris Peeters*, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid.

Toen de Vlaamse Regering op woensdag 21 januari 2009 werd gevraagd om bij te dragen tot de redding van KBC, heeft de Vlaamse Regering om een aantal redenen gemeend, na rijp beraad, daar donderdagmorgen 22 januari toe te kunnen beslissen.

De nood van KBC op woensdag 21 januari was zeer reëel, zonder dat de groep reeds in échte moeilijkheden was: door de aanhoudende speculatie à la baisse tegen het aandeel tussen vrijdag 16 januari en woensdag 21 januari, verloor het aandeel op drie beursdagen 2/3 van zijn waarde. Dit zou vanaf donderdag 22 januari zonder twijfel geleid hebben tot een vermindering van de liquiditeit van de bank, zeker nu in binnen- en buitenland een tweede golf van reddingsoperaties in het vooruitzicht werd gesteld.

Het belang van KBC voor de Vlaamse economie is zeer aanzienlijk: zowel voor de spaarders, de bedrijven als de overheid is KBC een zeer belangrijke depositobank, vermogensbeheerder en kredietverschaffer. Bovendien stelt de bankverzekeringsgroep wereldwijd 60.000 werknemers tewerk, waarvan 18.000 in België alleen. Indien KBC-groep werkelijk in moeilijkheden zou geraakt zijn, zouden de gevolgen daarvan voor de Vlaamse economie niet te overzien zijn geweest,

en zou er sprake geweest zijn van een werkelijke verarming van Vlaanderen.

De neerwaartse speculatie tegen KBC werd gevoed door twee motieven.

Het eerste motief bestond in de zeer recente ‘downrating’ door Moody’s Investors Service van 8 van 17 collateralized debt obligations waarin KBC belegd had. Collateralized debt obligation (CDO) is de algemene aanduiding van een type obligatie waarbij zekerheid is verschaft door de aanwezigheid van onderpand (‘collateral’), meestal bestaande uit vorderingen zoals een verzameling gebundelde hypotheeken. Kenmerk van CDO’s is dat ze typisch zijn onderverdeeld in tranches waarbij een rangorde is bepaald voor de terugbetaling van de schuld aan de houders van elke tranche. Er zijn tenminste drie typen: de – zekere – ‘senior bonds’, de meer risicovolle ‘mezzanine bonds’, en ten slotte de ‘equity tranche’.

Moody’s verstrekke geen precieze motivering bij de downrating, en zou – volgens een mededeling van Moody’s aan de heer André Bergen, chief executive officer (CEO) KBC-groep, in een conference call – pas duidelijkheid verschaffen tegen het einde van het eerste kwartaal 2009, daar waar KBC tengevolge van de downrating nog moest ingrijpen in de cijfers van het laatste kwartaal 2008.

Het tweede motief van de neerwaartse speculatie tegen KBC was de geruchtenmolen over een nakende tweede reddingsronde voor banken die mede gevoed werd door diverse verklaringen.

Hoewel de Vlaamse Regering geenszins verantwoordelijk was voor deze geruchten, was zij van oordeel dat zij desgevraagd KBC moest en kon helpen: de problemen waren ernstig, maar mits adequaat werd ingegrepen van voorbijgaande aard. KBC kon deze moeilijkheden slechts alleen overwinnen op middellange termijn, en dus met grote kleerscheuren, dat is door de verkoop van belangrijke activa, of met de hulp van een overnemer of joint venture partner. Ook de kans dat de federale overheid zou tussenkomen, was niet onbestaand, maar de toestand woensdagavond was dermate ernstig, dat verder dralen uitgesloten was.

De situatie van KBC op het ogenblik van de vraag om hulp was de volgende.

Over 2008 werd 4 miljard euro afgeboekt op de CDO’s, waarvan 1,9 miljard euro in het vierde

kwartaal 2008 tengevolge van de Moody's-rating. Zodoende staan nog enkel de super senior CDO's in de boeken voor een bedrag van ongeveer 4 miljard euro (waarop mogelijks nog een 'credit spread widening-verlies' zit van 0,2 miljard euro). Alle andere CDO's, de lagere tranches, de zogenaamde mezanine en andere notes, zijn op 0 gebracht in de boeken van KBC.

Daarnaast moest KBC over 2008 0,7 miljard euro afboeken op portefeuillewaarden door de beursdaling, gelet op de IFRS-regels (International Financial Reporting Standards) die verplichten de minwaarden in resultaat te nemen.

Ten slotte diende KBC 0,2 miljard euro af te schrijven op vorderingen op IJslandse banken.

Zodoende is er voor 2008 een nettoverlies van 2,5 miljard euro voor 2008, terwijl niettemin nog een operationele winst werd gemaakt van 2,2 miljard euro.

Al wat op dit ogenblik als toxisch ervaren wordt, is dus uit de balans 2008 van KBC verwijderd, en kan alleen nog geld opbrengen. De noodzakelijke afboekingen zijn gebeurd.

De solvabiliteitscoëfficiënt van KBC in termen van het kernkapitaal (Core Tier 1) stond op het ogenblik van de hulpvraag op 7 percent: door de vele afboekingen die KBC begin 2009 over het vierde kwartaal van 2008 moest doen, was de versteviging die de federale overheid nog in december 2008 geboden had, opnieuw afgebrokkeld. Tot voor kort werd 4 percent voldoende geacht, maar het is duidelijk dat de markt nu 8 percent eist. Het is die 'gap' tussen 7 en 8 percent die moest gedicht worden. Dat kan gebeuren door bijkomend kernkapitaal, of door een derwijze herschikking van activa dat minder kapitaal nodig is. 1 percent betekende 2 miljard euro meer kernkapitaal, of 2 miljard euro minder kernkapitaalnood.

Er waren verschillende wijzen om deze kloof te dichten. De beste oplossing leek om in te schrijven voor 2 miljard euro op nieuw kernkapitaal van KBC zoals de federale regering in december 2008 gedaan had. Het gaat hier om bankrechtelijk kapitaal, dat dus pari passu met kapitaal behandeld wordt bij liquidatie, maar het gaat niet om vennootschapsrechtelijk kapitaal. Dit betekent dat er geen risico van koersdaling is, zoals bij een gewoon aandeel: het Vlaamse Gewest heeft steeds recht op de volledige som, en zoals zal blijken zelfs op 150 percent daarvan, het kan die alleen niet zelf opvragen, wat dan weer vergelijkbaar is met een aandeel.

Deze kernkapitaaleffecten geven geen stemrecht, maar ze geven wel recht op twee zetels in de raad van bestuur. Er is ook een plaats gewaarborgd voor deze bestuurders in de 'corporate governance-comités' van KBC. De toestemming van één van deze twee bestuurders is bovendien vereist in een tiental gevallen waarin de raad van bestuur cruciale beslissingen wenst te nemen of die minstens aan de algemene vergadering wil voorstellen (afsplitsing, delisting, ontbinding, interimdividend, nemen van belangrijke participaties of acquisities enzovoort).

Deze kernkapitaaleffecten geven recht op een interest van minimaal 8,5 percent, in de jaren waarin een dividend wordt uitgekeerd (dit is niet noodzakelijk een jaar waarin er winst is). De kans dat KBC vanaf 2010 opnieuw een dividend uitkeert is groot: haar situatie is gezond, haar aandeelhouders zijn dit gewoon, en hebben dit veelal nodig om hun eigen activiteit naar behoren te kunnen voeren.

Als 120 percent van het dividend 2010 (over 2009) meer bedraagt dan 8,5 percent interest, ontvangt het Vlaamse Gewest trouwens die 120 percent van het dividend in 2010. Vanaf dividend 2011 (over 2010) ligt dat percentage zelfs op 125 percent.

Deze kernkapitaaleffecten zijn eeuwigdurend, dat wil zeggen zij kunnen niet terugbetaald worden op initiatief van de Vlaamse Regering. Maar als KBC ze terugbetaalt, en dat kan op elk moment, moet dat gebeuren aan 150 percent van hun intekenwaarde.

Deze kernkapitaaleffecten kunnen niet omgezet worden in aandelen, noch op initiatief van het Vlaamse Gewest, noch op dat van KBC.

De drie belangrijkste alternatieven voor de gekozen weg, hadden aanzienlijke nadelen waarvan de uitdaging door de grote tijdsnood niet kon en mocht overwogen worden.

Een eerste alternatief was de kapitaalverhoging buiten voorkeurrecht waarbij het Vlaamse Gewest had kunnen intekenen op nieuwe kapitaals aandelen, ook in vennootschapsrechtelijke zin.

Deze operatie kon door de raad van bestuur niet doorgevoerd worden binnen de grenzen van het toegestaan kapitaal.

Indien men met de kapitaalverhoging zou gewacht hebben op een algemene vergadering die pas door gang had kunnen vinden binnen een kleine maand, zou de speculatie niet volledig gestopt zijn. De minimumintekenprijs was hoe dan ook de gemiddelde

slotkoers van de laatste dertig dagen voor intekening (deze laatste hebbende plaats op de dag van de algemene vergadering). Eens die gemiddelde koers daalde beneden 13 euro zou het Vlaamse Gewest door intekening op een kapitaalverhoging meer dan 30 percent van de aandelen verworven hebben, en had zij, tengevolge van de overschrijding van die drempel, een verplicht bod op de rest van de aandelen moeten uitbrengen.

Met een kapitaalverhoging nam het Vlaamse Gewest ook een belangrijk neerwaarts koersrisico dat nu niet genomen wordt: het Vlaamse Gewest behoudt immers hoe dan ook het recht terugbetaald te worden aan 150 percent van de inschrijvingsprijs.

De vermoedelijke kostprijs van zo'n kapitaalverhoging, gevolgd door een gedwongen openbaar bod, zou uiteraard een veelvoud van 2 miljard euro geweest zijn, terwijl niettemin een tegenbod zeer waarschijnlijk zou geweest zijn.

Een tweede alternatief bestond erin geen kapitaalverhoging door te voeren, en meteen een vrijwillig openbaar bod te doen op alle aandelen van KBC, waardoor KBC van de beurs zou gehaald geweest zijn, en minstens voor de helft zou genationaliseerd geweest zijn. Hoewel de beurskapitalisatie van KBC op het ogenblik van de hulpvraag slechts 2,2 miljard euro bedroeg, zouden de CBFA (Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen) en de aandeelhouders een veel hogere prijs bedongen hebben dan de 6 à 7 euro.

De maximale inspanning voor het Vlaamse Gewest dat ingevolge de regels van het openbaar bod bereid moest zijn op 100 percent van de aandelen te bieden zou hier opnieuw een veelvoud van 2 miljard euro geweest zijn. Zo'n bod, zeker als de prijs per aandeel te laag was, hield steeds het risico in van een tegenbod: KBC blijft immers een aantrekkelijke prooi. Ten slotte zou zo'n bod de solvabiliteit van de bank niet verbeterd hebben, en zou de duur van het bod, ongeveer twee maanden, de bank maandenlang in onzekerheid gestort hebben. KBC van de beurs nemen zou de internationale reputatie van de bankverzekeringsgroep, onder andere op het stuk van transparantie, een serieuze knauw gegeven hebben.

Een laatste alternatief zou bestaan hebben in de waarborging van bepaalde activa, waardoor de kapitaalnood van KBC zou gedaald zijn, omdat de actiefzijde zou gestegen zijn. Daarbij mag niet uit het

oog worden verloren dat, bij een geveerde solvabiliteitscoëfficiënt van 8 percent, elke euro bijkomende kapitaalnood rekenkundig gelijk staat met gemiddeld 12,5 euro bijkomend actief. Sterk vereenvoudigend, en met verwaarlozing van een reeks technische beperkingen en omrekeningen, kan men dus zeggen dat het Vlaamse Gewest minstens 25 miljard euro actief moet waarborgen om hetzelfde effect te sorteren als een bijkomende kernkapitaalinbreng van 2 miljard euro. Het is duidelijk dat het risico en de 'exposure' voor het Vlaamse Gewest veel groter zou geweest zijn, ook al zou de cashinspanning op korte termijn geringer geweest zijn, en ook al zou het Vlaamse Gewest een waarborgpremie ontvangen hebben.

De minister-president denkt dus dat de regering voor het beste scenario gekozen heeft. Het is begrotingsneutraal. Het Vlaamse Gewest ontvangt kernkapitaaleffecten, en gaat daarvoor marktconform lenen, en zal de markt daar laten spelen. Met de rating van het Vlaamse Gewest hoopt de regering een rentevoet te krijgen die dicht in de buurt van een staats-OLO (lineaire obligaties) ligt. Dit zou bij een te ontvangen interest van 8,5 percent een winst opleveren van om en bij de 4 percent. Als KBC in goede doen zou verkeren, en de kernkapitaaleffecten zou willen terugbetalen om aan zijn verwaterde aandeelhouders hogere dividenden te kunnen betalen, mag het Vlaamse Gewest zich bovendien aan een netto-inkomst van 50 percent verwachten, zijnde het verschil tussen de terugbetalingsprijs en de intekenprijs.

Tot slot, heeft de Vlaamse Regering in de 'term sheet' die woensdagnacht werd onderhandeld, geëist dat KBC een ethisch verantwoorde en lange termijnge-richte verloningspolitiek zou voeren voor zijn topmanagement.

Daarnaast moet KBC een verstandige kredietpolitiek voeren, en in deze tijden van kredietschaarste optimaal tegemoetkomen aan de noden van gezinnen en bedrijven, in het bijzonder van kmo's. De term sheet van woensdagnacht verwijst naar het uiteindelijk te sluiten contract en zegt daarover het volgende:

"The final documentation shall contain undertakings by the Issuer in respect of the way in which it will continue to provide mortgage lending to consumers and commercial credits to businesses in the Flemish Region (typically composed of small and medium sized companies) applying its historical credit scoring criteria on a reasonable basis and with due regard to the need to keep supporting, especially in the current

economic turmoil, the local economy which has a legitimate expectation of being allowed to leverage its balance sheet and is being faced with fewer banks willing to provide such credits. An appropriate control mechanism ('opvolgingscomité') will be put in place."

Deze morgen bevestigde KBC desbetreffend het volgende aan de regering:

"De KBC-groep is een geïntegreerde bank-verzekeraar voor hoofdzakelijk retail-, kmo- en private-bankingcliënten. De groep bekleedt vooraanstaande posities op zijn thuismarkten in België en Centraal- en Oost-Europa, waar de focus ligt op retailbankverzekeren, vermogensbeheer en diensten aan bedrijven. Daarnaast concentreert de groep zich ook op een selectie van landen in Europa voor zijn privatebankingactiviteiten en diensten aan bedrijven. In de rest van de wereld is de groep selectief aanwezig in bepaalde landen of regio's.

KBC bevestigt uitdrukkelijk aan de Vlaamse Regering dat zij deze strategische focus behoudt: gericht op particulieren, kmo en 'midcap' bedrijven. De financiële crisis was voor KBC een uitnodiging om na te denken over haar missie. Tijdens deze herpositionering wordt een scherpere lijn getrokken tussen wat 'core' is en wat niet. Bedoeling van KBC is immers om meer kapitaal ter beschikking te hebben om haar rol ten volle te spelen in die markten en segmenten die KBC als core beschouwt. In dit verband is KBC bezig met het stopzetten, 'on hold' zetten en afbouwen van een reeks activiteiten die kapitaal opslorpen en niet tot haar kernactiviteiten behoren. Aldus wordt bijvoorbeeld de handel in gestructureerde producten (KBC Financial Products) stopgezet, en worden bepaalde leasingactiviteiten en 'consumer finance' afgebouwd dan wel on hold gezet.

In het bijzonder in Vlaanderen en Brussel heeft KBC een aanzienlijk marktaandeel verworven, zowel in het segment van de particulieren als in dat van de zelfstandigen, vrije beroepen en kmo's. KBC wenst dit marktaandeel te behouden. KBC neemt het engagement op zich om de particulieren, zelfstandigen, vrije beroepen en kmo's te blijven ondersteunen in hun ontwikkeling door het aanbieden van kredieten. KBC zal dit blijven doen ook in een economisch moeilijke context. Uiteraard zal KBC deze rol als kredietverstrekker op een verantwoorde manier vervullen.

Kredieten aan particulieren

De kredietportefeuille ten aanzien van de particulieren is de laatste jaren stelselmatig gegroeid.

KBC heeft in 2008 meer woningkredieten toegestaan dan in 2007. Alhoewel een zekere terugval was verwacht gezien de onzekerheid over de vastgoedmarkt, heeft KBC in 2008 haar interne doelstelling met 14 percent overschreden. Zelfs in december 2008 kon KBC geen zwakte vaststellen. De kredietaanvragen van deze maand waren zelfs vergelijkbaar met de Batibouwmaanden van de topjaren 2005 en 2006.

Het spreekt voor zich dat KBC ook de volgende jaren haar marktaandeel wil verdedigen en zijn cliënteel wil ondersteunen door het aanbieden van woningkredieten.

KBC handhaaft haar kredietbeleid waarbij zij uitgaat van een voldoende terugbetalingscapaciteit in hoofde van de kredietnemers. Dit laatste is uiteraard ook in het belang van de kredietnemers zelf zodat deze niet terecht komen in een situatie van overmatige schuldenlast. KBC vraagt hierbij de passende waarborgen en een correcte vergoeding voor het krediet. In dit verband moet worden vermeld dat de tarieven voor de jaarlijks aanpasbare renteformule in de woningkredieten de evolutie volgen van de korte termijnrente van de Europese Centrale Bank (ECB). KBC past trouwens wekelijks haar tarieven voor woningkrediet aan in het licht van de gewijzigde omstandigheden op de rentemarkt.

Kredieten aan zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's

Ook de commerciële kredietportefeuille heeft in 2008 een groei gekend. De toegestane investeringskredieten voor 2008 zijn op hetzelfde niveau als die van 2007. Sinds oktober is er een zekere terugval vast te stellen in de vraag naar nieuwe investeringskredieten. Dit is eerder een marktgegeven dan een gewijzigde politiek vanuit de bank. Het percentage door de bank geweigerde kredieten ligt zelfs lager dan in dezelfde periode van vorig jaar.

Ook wat de commerciële kredietverlening betreft, wenst KBC in de volgende jaren haar marktaandeel te verdedigen en wenst zij de zelfstandigen, vrije beroepen en kmo's te ondersteunen. KBC handhaaft hierbij haar kredietbeleid waarbij zij uitgaat van een voldoende terugbetalingscapaciteit in hoofde van de kredietnemers. KBC bevestigt hierbij dat het,

ook in het belang van de kredietnemer, rekening zal houden met de situatie van de onderneming en de economische context waarin deze opereert.

In het licht van het aangeane kredietrisico, zal KBC passende waarborgen vragen en een correcte vergoeding van het krediet, waarbij het risicoprofiel van de cliënt wordt meegenomen. De rentevoeten die worden gehanteerd volgen de markt op de voet: zo daalden recent de tarieven voor de voorafbetaling belastingen met 100 basispunten.

Opvolging

Meer precieze gegevens over marktaandeel, productie en portefeuille kunnen niet worden gegeven rekening houdend met de vereisten van de mededingingswetgeving.

De opvolging van het engagement van KBC om blijvend actief te zijn in de markt van de woningkredieten en de commerciële kredieten, zal gebeuren door een ‘opvolgingscomité’ met vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest en van KBC.”

De minister-president hoopt dat hij op deze wijze het parlement voldoende heeft geïnformeerd over deze voor Vlaanderen belangrijke transactie. De regering heeft de voorzorgen genomen die de omstandigheden toelieten, en zich laten adviseren door vooraanstaande zakenbankiers en advocaten. Er is een beperkte ‘dataroom’ geïnstalleerd, en de regering heeft de nodige zogenaamde ‘due diligence’ gedaan. De regering zal deze transactie voltooien in de loop van het eerste kwartaal. De volgende algemene vergadering van KBC-groep is einde april 2009. Tot dan zullen de door het Vlaamse Gewest aangeduide bestuurders als waarnemer zetelen.

KBC is opnieuw in veilige wateren, en de Vlaamse Regering heeft er alles aan gedaan om dat ook in de toekomst zo te houden, onder andere door een toekomstige buffer van 1,5 miljard euro te voorzien: KBC-groep kan voor dat bedrag minstens vijf jaar een tweede tranche van kernkapitaaleffecten bij het Vlaamse Gewest plaatsen. In afwachting dat KBC van dit ‘trekkingsrecht’ gebruik maakt, ontvangt het Vlaamse Gewest een marktconforme vergoeding van 1 percent op het ter beschikking gehouden bedrag. Na beëindiging van die termijn van vijf jaar, kan de Vlaamse Regering het ‘trekkingsrecht’ te allen tijde eenzijdig teniet doen, mits eerbiediging van een opzeggingstermijn van zes maanden, gedurende dewelke KBC er nog steeds gebruik van kan maken.

Hij rekent op KBC en zijn mensen om deze moeilijke tijden samen met de Vlaamse Regering ten goede te keren.

II. BESPREKING

1. Tussenkomen van de heer Geert Bourgeois

De heer *Geert Bourgeois* zegt dat N-VA tevreden is met de beslissing van de Vlaamse Regering. De Vlaamse overheid heeft bewezen dat ze doortastend kan optreden, buiten beurstijd en zonder grote aankondigingen. De federale aankondigingen hebben geleid tot een verdere keldering van het KBC-aandeel. De federale minister van Financiën draagt daarin een zware verantwoordelijkheid. Na zijn sterk verontrustende verklaringen kwam een ministerkern samen die vervolgens besliste om alleen maar analyses te maken van een toestand. Terwijl het geen beurspecialist vergde om te beseffen dat KBC in nood was. De beurswaarde kelderde verontrustend en kelderde nog meer na het desastreuze optreden van de federale minister van Financiën, gevolgd door het immobilisme van het federale niveau. Het incident bewijst eens te meer dat Vlaanderen meer beslissingsbevoegdheid nodig heeft om zijn toekomst te verzekeren. Op een discrete manier, bij nacht en voor beurstijd, is de Vlaamse overheid doortastend opgetreden.

N-VA had gehoopt dat het parlement bij brief van de regering vooraf zou worden geïnformeerd. De minister-president heeft vandaag in commissie een gedetailleerde verklaring afgelegd en aan sneltreintempo de engagementen van KBC afgerateld. N-VA zou die verbintenissen wel eens wat rustiger willen bestuderen. De spreker pleit voor het Nederlandse systeem waarbij de regering bij speciale aangelegenheden het parlement bij brief vooraf informeert. Pas dan kan het parlement doordringen tot de kern van de zaak en de overblijvende discussiepunten blootleggen.

N-VA deelt, zoals gezegd, de analyse van de regering maar heeft er toch een paar zaken aan toe te voegen. De internationale markten zijn inderdaad heel nerveus en reageren irrationeel. Gezonde bedrijven zoals KBC kunnen daar het slachtoffer van zijn. N-VA stelt vragen bij ratingbureaus zoals Moody's die triple A gegeven hebben aan banken, besmet met collateral debt obligations. Een tijd later verplichten dezelfde ratingbureaus de banken de CDO's af te boeken, zoniet kwam de rating van de bank in het gedrang en moest deze herkapitaliseren. Die ratingbureaus

moeten onder de loep genomen worden zodat er een objectivering komt. De markt is nerveus, maar dat zal allicht zo blijven zolang er beurzen zijn.

De minister-president heeft te weinig beklemtoond dat KBC ook in de analyse zelf aan bod moet komen. KBC had immers een portefeuille met te veel besmette kredieten. KBC had al dergelijke kredieten afgeboekt, maar heeft nu, in één beweging, samen met de beslissing van de Vlaamse Regering beslist om nog eens 1,9 miljard euro af te boeken. Die beslissing heeft mee bijgedragen tot het herstel van de credibiliteit. Daardoor was er natuurlijk meteen ook een versterking van het kapitaal nodig.

Het kan een les zijn. Zolang de zeepbelmarkt gedijde, stelde niemand vragen. Integendeel, ratingbureaus gaven triple A aan risicovolle instellingen. De besmetting heeft zich razendsnel en wereldwijd verspreid. Desondanks zijn er landen waar banken niet meegedaan hebben, ook in Vlaanderen zijn er banken die niet onderhevig zijn aan die ellende. Dat mag beklemtoond worden als er verantwoordelijkheden aangeduid worden.

De derde verantwoordelijke is de federale regering. De acties van de federale vicepremier zijn onverantwoord. Eerst heeft hij aangekondigd dat bepaalde banken grote problemen hadden. Hoewel hij de banken niet bij naam noemde, was het duidelijk over welke het ging. Daarna zei hij dat er een 'bad bank' moest worden opgericht om alle CDO's in te verzamelen. Vervolgens ondernam hij niets. Ook na een kernkabinet deed de federale regering niets. De federale premier slaagde er blijkbaar niet in om daadkrachtig te besturen. De enige beslissing was dat er een analyse zou worden gemaakt. Nooit is zo sterk aangetoond dat het Belgische niveau blokkeert, dat België geen oplossingen en geen toekomstperspectief biedt en dat de enige oplossing erin bestaat Vlaanderen volwaardige bevoegdheden te geven. Luc Van der Kelen schrijft in Het Laatste Nieuws: "De federale overheid is van het conflictmodel overgestapt naar het immobilisme.", en: "Als er ooit een bewijs is geweest voor de levensvatbaarheid van een zelfstandig Vlaanderen is dat in de zaak KBC geleverd." KBC is de levensader van de Vlaamse bedrijven, van de vrije beroepen, van particulieren. KBC staat voor werkgelegenheid en Vlaamse verankering, welvaart en toegevoegde waarde. Het is duidelijk dat Vlaanderen moest optreden.

N-VA is zoals gezegd tevreden dat het dat gedaan heeft. KBC heeft wijs beslist om zijn meest risicovolle CDO's af te boeken, door ze op nul te zetten. Later zal blijken wat die obligaties nog waard zijn. De referentieaandeelhouders zullen het kapitaal gaan versterken.

De Vlaamse Regering gaat het kernkapitaal, de Core Tier 1 ratio, versterken. Het gaat om 'perpetuals', dat zijn eeuwigdurende obligaties; de Vlaamse Regering kan er geen eind aan maken, KBC kan de overheid terugbetalen.

Met die operatie komt het kernkapitaal opnieuw rond de 8 percent. Dat is aanvaardbaar voor de internationale markt; die norm zal allicht niet lang standhouden, want blijkbaar is er toch een druk om tot een ratio van 10 percent te komen. In geval van nood kan er nog beroep worden gedaan op het stand-by krediet van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering krijgt in ruil een coupon van 8,5 percent. De Vlaamse Regering raamt dat aan een opbrengst van 4 percent netto, want de regering moet immers zelf gaan lenen. De heer Bourgeois neemt aan dat ze een bankenconsortium erbij zal trachten te betrekken. Bij terugbetaling heeft de overheid recht op een terugbetaling aan 150 percent. De regering krijgt voor die effecten geen stemrecht maar wel bestuurders. Tot slot is er het engagement van de KBC voor kredietverstrekking.

De 4 percent opbrengst geldt enkel in een jaar dat er een dividend uitbetaald wordt. De minister-president is optimistisch en verwacht dat al in 2010. Iedereen gaat ervan uit dat 2009 geen dividend zal opleveren. Dat zou botsen met wat mensen verwachten. In jaren dat er geen dividend uitbetaald wordt zal dat niet gehaald worden. Als de winst van 4 percent gehaald wordt, bedraagt de nettokost toch 4 tot 4,5 percent op een totaalbedrag van 2 miljard euro. De nettokost zal dan iets hoger liggen dan 80 miljoen euro per jaar. De nettoleninglast zal dan wel ten laste van de Vlaamse begroting vallen. Wat zijn de budgettaire implicaties in jaren dat er een dividend betaald wordt en in de andere jaren? De lening zelf valt onder code 8 van de ESR-normen en moet dus niet als schuld beschouwd worden (ESR: Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen).

Heeft de Vlaamse Regering al een beslissing genomen over de bestuurders?

De precieze engagements van KBC zijn niet duidelijk. Blijkbaar zal KBC zich nog meer op zijn core business toespitsen, maar wel de huidige beleidslijn aanhouden, zowel ten aanzien van particulieren als ten aanzien van ondernemingen en vrije beroepen. KBC zal de klassieke voorwaarden op het vlak van waarborgen, terugbetalingsmogelijkheden enzovoort, blijven stellen. Wat zijn de grotere engagements? Is er meer bedongen dan de voornoemde voorwaarden? Er komt een monitoringcomité, maar dan zijn bepaalde verbintenissen nodig. De ondernemingen hebben het heel moeilijk om aan kredieten te geraken. De regering heeft bijkomende waarborgmaatregelen getroffen. De heer Bourgeois stelt geen concrete, tastbare verbintenissen van KBC gehoord te hebben in de uiteenzetting van de minister-president. Minister Keulen zoekt ondertussen naar verbintenissen voor de verzekering gewaarborgd wonen. Zijn daar afspraken over gemaakt? De heer Bourgeois begrijpt dat de overheid dan wel in een situatie van belangentegenstelling kan komen.

De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om het kernkapitaal te versterken maar niet te vergroten. De redenen om te kiezen voor de achtergestelde obligatietechniek zijn blijkbaar vooral vennootschapsrechtelijk van aard of hebben te maken met de overnamewetgeving. Die redenering klopt niet als de Vlaamse Regering geen stemrecht verwerft. De wetgeving, met de fameuze 30-percentregel, is gekoppeld aan het verwerven van controle. Neemt de regering minder dan 30 percent van de aandelen, dan is ze niet gebonden door de prijszetting, met name de gemiddelde prijs van de laatste 30 dagen, en moet ze geen overnamebod doen. Als de regering aandelen zonder stemrecht verwerft, geldt dat evenmin, en is de regering dus ook niet verplicht om een overname te doen. Het argument van vennootschapsrechtelijke aard klopt dus niet, de regering kan daar onderuit komen. Voor het overige maakt de overheid een maatschappelijke keuze. De heer Bourgeois beweert dus zeker niet dat de regering een slecht akkoord heeft afgesloten. De return van 8 percent is goed, de kapitaalsterugbetaling van 150 percent eveneens. Dat zijn positieve aspecten maar de ingreep komt vooral de huidige aandeelhouders ten goede. Op die manier verwatert het aandeelhouderschap niet en blijft de Vlaamse verankering van 53 percent gehandhaafd.

Als de Vlaamse overheid zelf kapitaal inbrengt, loopt ze inderdaad een zeker risico bijvoorbeeld van een neerwaartse koers. Dat risico is echter eerder theoretisch. De feiten hebben dat aangetoond, want de dag van de bekendmaking van de ingreep door de

Vlaamse Regering is het aandeel opnieuw gestegen met 50 percent. De overheid hoeft er ook niet op een paar jaar uit te stappen. De heer Bourgeois denkt dat een kapitaalverstrekking in ruil voor aandelen, een grotere meerwaarde zou opgeleverd hebben. De Vlaamse overheid kan het geld gebruiken want staat voor reusachtige investeringen, bijvoorbeeld in het kader van het ViA-plan (ViA: Vlaanderen in Actie). De mening van N-VA wordt gedeeld door mensen als Fons Verplaetse, Paul De Grauwe, Ivan Van der Cloot. Ook zij denken dat een kapitaalsversterking meer return oplevert. Dat is echter een maatschappelijk debat.

Kortom, hoewel N-VA een andere werkwijze voorstaat, is de partij toch blij dat Vlaanderen krachtadig en doordacht opgetreden is, zonder schade te veroorzaken.

2. Tussenkomen van de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* beaamt dat de Vlaamse Regering snel tussenbeide gekomen is. Het verwondert hem dat de regeringen met zeer omvangrijke bedragen over de brug gekomen zijn. Ondanks de omvang van die bedragen, voelen de minister-president en de regering zich echter niet geroepen om het parlement snel te informeren. Integendeel, de parlementsleden moeten het vernemen via de pers. Pas als er iemand een vraag stelt, of het parlement een actualiteitsdebat houdt, geeft de regering uitleg. De regering zou even goed zelf het initiatief kunnen nemen om het parlement snel in te lichten.

Het is duidelijk dat de overheid zeer snel optreedt als het gaat om banken. Dat is terecht. Banken spelen immers een belangrijke rol in het economische leven, zowel van particulieren, van bedrijven als van de overheid. Banken spelen niet alleen een belangrijke rol maar kunnen ook de boel serieus vergiftigen, vooral als ze zich afwenden van hun kerntaken en allerlei gesofisticeerde producten aanbieden. De negatieve gevolgen ervan worden pas duidelijk als de zeepbel uit elkaar spat. Het parlement moet ook daar belangrijke conclusies uit trekken. De Vlaamse overheid moet zich richten op de essentie van het bankwezen. Die activiteiten moeten gered, gestructureerd en bewaakt worden. Anders treedt de overheid alleen maar op op het moment dat het kalf bijna verdronken is.

De problemen van de banken hebben ook te maken met beurspeculatie. Wat kan er gebeuren om de speculatie in te tomen of zelfs onmogelijk te maken?

Moeten banken nog beursgenoteerd zijn, gezien hun belang voor de economie? Is het niet nodig dat ze een andere eigendomsstructuur hebben waarbij speculatie uitgeschakeld wordt? Iedereen zegt dat KBC in se een gezonde financiële instelling is, maar ondergraven wordt door speculatie.

Die kwesties moeten zeker besproken worden als de overheid in het kernkapitaal deelneemt. De stappen die de Vlaamse Regering ondernomen heeft, lijken op het eerste zicht logisch. Wat staat echter tegenover die deelname? Wat is de rol van de overheid in het financiële bestel? De overheid treedt nu op bij problemen, als ze niet anders kan.

KBC neemt een aantal engagementen. Dat klinkt vrijblijvend. Wat zijn de voorwaarden die de regering aan KBC gesteld heeft en in welke mate zijn ze afdwingbaar? Wat moet KBC doen en wat mag hij niet meer doen? Ondanks alle lof voor goed management heeft ook KBC onder zijn CDO's senior bonds maar ook senior bonds mezzanines en equity bonds. KBC is dus ook verder gegaan dan louter de solide bancaire dossiers en verrichtingen.

Kortom, wat zijn de harde voorwaarden? Wat zijn de mogelijkheden om de naleving ervan af te dwingen? De Vlaamse overheid wordt immers geen aandeelhouder, maar kan ingrijpen via haar bestuurders. Welke instructies heeft de Vlaamse Regering aan die bestuurders gegeven? Wat gebeurt er als het misloopt?

3. Tussenkoms van de heer Jurgen Verstrepen

De heer *Jurgen Verstrepen* wijst erop dat de financiële crisis en de fouten van de banksector regeringen dwingen om pompier te spelen. Wordt het geen tijd dat de regering een groter proactief plan opstelt? De spreker vermoedt immers dat de mallemlen nog niet gestopt is, het louter uitspreken van die veronderstelling doet de zaak al geen goed. Daarom vraagt hij een langetermijnstrategie.

De heer Verstrepen zal de beslissingen van de Vlaamse Regering niet aanvechten. Volgens LDD waren het de juiste keuzes. De regering is in de bres gesprongen nadat het federale niveau heeft geblunderd. Misschien kan de Vlaamse Regering federaal minister Reynders een bedankje sturen omdat hij zo duidelijk aangetoond heeft dat het federale niveau machteloos is en het Vlaamse niet. De oppositie

had inderdaad een actualiteitsdebat in plenaire vergadering gevraagd, maar dat is uitgedraaid op deze bespreking in commissie.

Het is logisch dat de beslissing 's nachts genomen en voor een bepaald uur bekendgemaakt is. De communicatie nadien is minder voorbeeldig. De oppositiekende immers noch de voorwaarden, noch de kenmerken, noch de details. Waarom heeft het parlement zo lang moeten wachten op het volledige verhaal? De toelichting van de minister-president dekt de meeste vragen, desondanks heeft de heer Verstrepen toch een paar vragen.

In zijn persconferentie benadrukte de minister-president dat KBC garanties geeft dat kredieten voor de burger, de bedrijven, de kmo's mogelijk blijven. De verbintenissen die de minister-president vandaag voorleest, lijken echter afkomstig uit een promotiefolder. Over welke instrumenten beschikt de regering? Heeft ze al nagedacht over de concrete werking van het opvolgingscomité? Dat comité zal er immers over waken dat de Vlaamse steun ook echt rendeert voor Vlaanderen.

In de dagen na de KBC-operatie werd gespeculeerd over een derde ronde. Hoe hoog schat de minister-president de kans daartoe nu in? Als er geen dividenden zijn in 2010, heeft dat dan budgettaire gevolgen? De Vlaamse Regering moet geld lenen om KBC te helpen. Hoe ver staat het daarmee? Heeft de Vlaamse Regering al met een bankenconsortium gesproken?

4. Tussenkoms van de heer Filip Dewinter

De heer *Filip Dewinter* is net als andere leden van de oppositie ontgoocheld over het gebrek aan communicatie en overleg met het parlement. De minister-president heeft een mondelinge toelichting gegeven maar toch zou de spreker graag wat documenten inzien. Allicht zijn er intentieverklaringen, contracten, bijvoorbeeld van de lening van de Vlaamse Regering of tussen de regering en de KBC. Het Bureau heeft bijkomende clausules over de vertrouwelijkheid aangenomen, waardoor de regering haar verklaringen zonder terughoudendheid kan staven met documenten.

De heer Dewinter wil echter niet flauw doen over dergelijke details maar wil de regering vooral feliciteren. Ze is snel en efficiënt opgetreden. Zo hoort het, het is de uitzondering die de regel bevestigt. Door te

handelen in plaats van te palaveren heeft de regering op enkele dagen gedaan wat anders jaren gevegd had, namelijk de regionalisering van het bankenbeleid. Dat bevestigt dat het fameuze Belgische consensusmodel, het overlegmodel, in praktijk echt wel kan vervangen worden door eenzijdige beslissingen. De spreker hoopt dat de regering dezelfde doortastendheid aan de dag legt bij andere dossiers. Laat dit een voorbeeld zijn voor allerlei andere dialogen die momenteel gevoerd worden.

Zelfs Luc Van der Kelen, niet meteen een overtuigde separatist, geeft in Het Laatste Nieuws toe dat het bewijs geleverd is dat Vlaamse zelfstandigheid en zelfs onafhankelijkheid in de praktijk wel degelijk werkt. Een andere belangrijke vaststelling is dat eenrichtingssolidariteit in dit land de regel is. Vlaanderen moet permanent solidair zijn met Wallonië a rato van 2000 euro per Vlaming per jaar. Als er op federaal vlak enige solidariteit gevraagd wordt voor een bank waarvan het aandeelhouderschap vooral in Vlaanderen verankerd is, ligt dat al heel wat moeilijker.

Het akkoord beschermt de bestaande aandeelhoudersstructuur. Dat resulteert in een achtergestelde lening van 2 miljard euro aan KBC; daarvoor krijgt Vlaanderen effecten die jaarlijks recht geven op het hoogste van een coupon van 8,5 percent gegarandeerde intrest, 120 percent van het dividend in 2009, 125 percent in 2010 en de jaren erna. KBC moet echter geen rente betalen als hij geen dividend uitkeert aan zijn aandeelhouders. De Vlaamse Regering gaat ervan uit dat het risico enkel geldt voor 2009. Welke garanties heeft zij dat vanaf 2010 de 8,5 percent betaald wordt?

De Vlaamse minister van Financiën merkt in een artikel in Trends op dat de kapitaalparticipatie in KBC geen invloed heeft op de Vlaamse begroting. Als er geen dividend en dus ook geen 8,5 percent intrest uitgekeerd wordt, moet de Vlaamse overheid in ieder geval 4,5 percent intrest betalen op haar lening. Wat zijn daar de gevolgen van? Allicht heeft dat wel een invloed op de begroting. Wat zal die invloed zijn?

KBC kan de lening ook terugkopen aan 150 percent als hij opnieuw solvabel is. Hypothekeert die optie de toekomst van de bank? Wat is de invloed van die mogelijkheid op het dividend? Bestaat het risico dat de winsten eerder gereserveerd dan uitgekeerd worden? De uitkering van een dividend is zoals gezegd een voorwaarde voor de 8,5 percent intrest.

Is de Vlaamse overheid er wel zeker van dat de waarde van KBC niet verder verminderd wordt? Bestaat het gevaar dat door een aanhoudende financiële en economische crisis of een terugval van de activiteiten, een verdere afwaardering van momenteel nog relatief veilige activa volgt? KBC telt onder zijn klanten bedrijven en particulieren die het ook moeilijk zullen krijgen. Daarenboven beschikt de bank over een heel aantal Ierse hypotheeken, waarvoor moeilijkheden worden verwacht. Sommige analisten bestempelen de door KBC overgenomen Russische Absolut Bank als een zwaard van Damocles boven het hoofd van KBC. De definitieve resultaten van KBC zijn pas bekend op 12 februari. Heeft de Vlaamse Regering rekening gehouden met die onzekere factoren?

Kortom, Vlaams Belang keurt het optreden van de regering goed en feliciteert haar daarmee. De spreker hoopt dat de regering in soortgelijke dossiers even doortastend optreedt.

5. Tussenkost van de heer Sven Gatz

De heer *Sven Gatz* verwijst naar de uitzonderlijke situatie waar regeringen giganten als Fortis, Dexia en KBC ter hulp moeten snellen. Het is trouwens helemaal niet zeker dat dit het eindpunt van de evolutie is. In ieder geval heeft de regering goed en snel opgetreden. Open Vld staft die mening allicht met andere argumenten dan de andere partijen. Sommigen verwijzen exclusief naar de Vlaamse verankering. Uiteraard is een bank als KBC verankerd in Vlaanderen, maar dat is voor Open Vld niet het voornaamste motief. Ook gaat het niet op om de banken strenge voorwaarden op te leggen. De voornaamste reden is stabiliteit. De regering heeft de stabiliteit van de bank en dus ook van het financiële systeem vooruit geholpen. Misschien in het voordeel van de centen van de banken, maar die centen zijn ook de centen van de mensen.

De regering heeft een brand geblust, maar het komt er nu op aan vooruit te kijken en de veiligheidsnormen voor de toekomst vast te leggen. De Vlaamse Regering moet daarbij rekening houden met de internationale context; ze heeft niet alle hendels in handen. De Vlaamse Regering moet samen met de federale en andere regeringen op zoek naar mechanismen om de risico's in de financiële sector in te perken. De spreker geeft twee voorbeelden. De rol van de ratingkantoren is cruciaal. Waar ze voorheen positieve ratings gaven,

gaan die nu de dieperik in tot zelfs een onderwaarde-
ring van de situatie. De Vlaamse Regering kan op de
juiste internationale fora daarvoor mee naar oplos-
singen zoeken.

Internationale financiële systemen zoals het
IFRS-systeem (International Financial Reporting
Standards) bepalen dat banken hun financiële risi-
co's maximaal moeten inschatten. Op zich is het goed
dat de financiële risico's hoog genoeg geraamd wor-
den, maar overdrijven is nooit goed. Misschien moet
Vlaanderen nagaan welke normen het daarover op
internationaal vlak kan bepleiten. Vlaanderen heeft
daarvoor de nodige knowhow in huis. De spreker
vraagt de Vlaamse Regering om daar de nodige ener-
gie voor vrij te maken.

6. Tussenkoms van de heer Ludo Sannen

De heer *Ludo Sannen* kijkt met gemengde gevoe-
lens naar de operatie. Enerzijds kan hij alleen maar
lof toezwaaien aan een Vlaamse Regering die prag-
matisch en resultaatgericht heeft gehandeld en niet
verstrikt geraakt is in ideologisch gehakketak. De
regering heeft snel beslist de KBC te redden en heeft
er daarbij voor gezorgd dat de belastingbetaler niet
te veel risico loopt. KBC zal nog meer dan voorheen
het Vlaamse beleid om het vertrouwen te herstellen
en risicokapitaal aan kmo's en bedrijven ter beschik-
king te stellen, steunen.

De huidige bankcrisis is het gevolg van een bepaald
financieel en economisch beleid, waarbij toch heel
wat vragen kunnen gesteld worden. Het blinde ver-
trouwen in de financiële wereld, in de markteconomie
wordt ook door de heer Gatz in vraag gesteld. Ook
hij pleit voor meer regulering en controle.

De heer *Sven Gatz* repliceert dat hij daarbij niets
anders zegt dan Karel Van Miert.

De heer *Ludo Sannen* stelt dat alleen tevreden vast.
Dat onbehaaglijk gevoel had sp.a ook al bij Dexia
en Ethias. De federale regering heeft niet alleen de
crisis bij KBC versterkt maar bovendien haar onbe-
kwaamheid bewezen om de crisis op te lossen. Het
is bedroevend dat een federale regering die belooft
tot 2011 kordaat beleid te voeren, bij het eerste acute
probleem niet in staat is een beslissing te nemen. Dat
is slecht voor Vlaanderen en slecht voor België. De

spreker hoopt dat de Vlaamse Regering de federale
regering op haar verantwoordelijkheid zal wijzen.

Ook de bestuurders van KBC dragen verantwoorde-
lijkheid voor de crisis. Die bestuurders blijven samen
met de aandeelhouders verantwoordelijk voor het
beleid van KBC. Het feit dat Vlaanderen twee extra
bestuurders krijgt, doet daar niets aan af.

De hele operatie doet vragen rijzen over het bank-
wezen en de plaats van de banken in het economi-
sche bestel. Een bank is geen economisch bedrijf als
andere. De heer Sannen pleit voor een betere regel-
geving en meer controle, ook van de producten. Zul-
len de bijkomende bestuurders in opdracht van de
Vlaamse Regering inspraak krijgen in de producten
die de KBC op de markt brengt? Zullen zij contro-
leren of de producten voor de spaarder en voor de
bank zelf verantwoorde risico's inhouden?

De spreker vraagt de regering de zaak aan te kaar-
ten op het overlegcomité. De federale overheid heeft
immers meer kansen om op internationale fora te
pleiten voor betere afspraken.

Enkele weken geleden was er geen sprake van dat
de Vlaamse overheid zou lenen. Onder druk van
de omstandigheden is dat snel gewijzigd. Als KBC
dividenden uitbetaalt, is dat een goede zaak voor
de belastingbetaler. Soms kunnen aandeelhouders
beslissen om de waarde van hun eigen aandeel te ver-
hogen en dus geen dividenden uit te betalen. Op dat
moment recupereert Vlaanderen niets, maar moet het
wel de lening afbetalen. Dat belast dus in ieder geval
de begroting. Het is dus onmogelijk op voorhand te
zeggen dat de operatie de begroting niet belast. De
heer Sannen geeft geen kritiek op de operatie maar
wil duidelijkheid over de risico's ervan.

Sp.a vindt het belangrijk dat met het KBC-manage-
ment afgesproken is dat KBC terugplooit op zijn
core business. De bank zal de traditionele krediet-
verlening aan bedrijven, vooral kmo's, en gezinnen
voortzetten op basis van de vroegere voorwaarden en
niet de strengere voorwaarden die sommige banken
nu hanteren. Dat versterkt het Vlaamse beleid. Het is
en blijft een gentlemen's agreement. De regering heeft
weinig mogelijkheden om op te treden als de bank
zich er niet aan houdt, enkel de bestuurders kunnen
eventueel bezwaar aantekenen. Misschien kan de
regering druk uitoefenen via de opvolgingscommis-

sie. Welke bevoegdheden krijgt die commissie? Zal ze maatregelen kunnen opleggen aan de KBC? Welke positie zal ze krijgen in het besluitvormingsproces van KBC?

7. Tussenkost van de heer Koen Van den Heuvel

De heer *Koen Van den Heuvel* verwijst naar ViA (Vlaanderen in Actie) en het Vlaams toekomstplan Pact 2020, dat op dinsdag 20 januari werd ondertekend. De kritiek was toen dat de Vlaamse Regering veel plannen had maar weinig daadkracht. Binnen de 24 uur is die kritiek weerlegd en werd het duidelijk dat de Vlaamse Regering efficiënt optreedt. Alle fracties appreciëren dit optreden. CD&V betreurt ook de pirouettes van de federale vicepremier. De Vlaamse Regering heeft daar kordaat op geantwoord.

Via de kredietverlening vervullen banken een strategische rol in het economische systeem. CD&V is tevreden dat de kredietschaarste voor particulieren maar vooral voor bedrijven, een element van de operatie is. Febelfin, de overkoepelende federatie voor de Belgische financiële sector, zei dan wel dat de Belgische financiële sector de kredietcrunch niet dadelijk merkte in de cijfers. Vanuit de Vlaamse kmo's en bedrijven weerklinken heel andere geluiden. Hoe zullen de afspraken hard gemaakt worden? Hoe zal de uitvoering van het akkoord gecontroleerd worden? Het is een evenwichtsoefening. De banken kunnen bezwaarlijk alle criteria overboord gooien. Voorwaarden en rationes zijn onontbeerlijk, maar die mogen niet te strikt zijn.

Het is moeilijk om een visie op lange termijn te bepalen. De situatie wijzigt immers wekelijks. Met het stand-by krediet kan worden ingespeeld op eventuele wijzigingen, zonder dat er grote onderhandelingen aan vooraf moeten gaan. Via welk vehikel zal de 2 miljard euro geleend worden? Via de Participatiemaatschappij (PMV) of niet? Er zou gezocht worden naar een constructie waardoor de roerende voorheffing vermeden wordt. Hoe ver staat het daarmee?

Niet alleen de bankensector heeft het moeilijk. De creatie van het XL-fonds, de activering van het PMV-instrumentarium zijn al een paar remedies. Zullen die instrumenten volstaan? Welke criteria kunnen bijkomend toegepast worden om niet alleen de banken maar ook de Vlaamse kmo's te steunen? Zeker de innovatieve sectoren hebben risicokapitaal nodig.

8. Tussenkost van de heer Thieu Boutsen

De heer *Thieu Boutsen* werkte ooit bij KBC. De (toenmalige) Kredietbank voerde promotie als onafhankelijke bank voor een onafhankelijk publiek. Vanaf nu zal de bank iets minder onafhankelijk zijn. Als vertegenwoordiger van een onafhankelijkheidspartij, weet de heer Boutsen dat dat pijn doet. Desondanks zal hij elk sentiment terzijde schuiven.

De Vlaamse regio stopt KBC 2 miljard euro toe. Dat is positief: de heer Boutsen is blij dat het Belgische niveau die klus niet geklaard heeft. KBC is een Vlaamse bank. De stichter heeft ooit gezegd dat de bank louter Vlaams is en zal blijven, en zich nooit zal inlaten met het zuiden. Hij zou nooit activiteiten in Wallonië ontplooien. De ex-voorzitter Remi Vermeiren pakte recent uit met een manifest voor een onafhankelijk Vlaanderen. De spreker is blij dat de Walen geen geld hebben willen geven aan KBC. Dat zou een vergiftigd geschenk zijn.

KBC mag het geld terugbetalen wanneer dit de bank uitkomt. Ze moet dan wel een boete van 50 percent betalen. Op het eerste gezicht lijkt dat een erg dure lening, wat echter normaal is als geen kapitaal wordt afgelost. Maar bankiers kunnen tellen. Als zij 20 jaar wachten met de terugbetaling, betalen ze met een gemiddelde inflatie van 2 percent uiteindelijk niet meer dan 100 percent. De muntontwaarding bereikt over die periode immers gemakkelijk 50 percent.

In de herfst zei de heer André Bergen nog dat KBC geen hulp nodig had. In december 2008 nam de bank echter graag 3,5 miljard euro aan en thans vraagt ze opnieuw 2 miljard euro en laat de kans open om later nog eens 1,5 miljard euro op te vragen. Het commissielid herinnert eraan dat gewone kredietaanvragers door de bank wandelen worden gestuurd als zij niet zeker zijn dat het gevraagde krediet zal volstaan. Hij wil weten welke omstandigheden zich moeten voordoen voor het opvragen van het laatstgenoemde bedrag.

KBC gaat alle rommelkredieten afschrijven. De heer Boutsen wijst erop dat deze operatie achteraf dus alleen winst kan genereren, want sommige onderdelen zullen wel degelijk geld opleveren. De regering heeft met de bank afgesproken dat ze erg actief gaat optreden bij zowel particulieren als kmo's en grote ondernemingen. Welke opdracht krijgen de vertegenwoordigers van de regering in de opvolgingscommissie?

sie opdat ze kunnen toezien op en sturend optreden in de kredietpolitiek van KBC?

9. Tussenkoms van de heer Erik Matthijs

De heer *Erik Matthijs* informeert of de Europese Commissie tijdens het nachtelijke contact expliciet de toestemming heeft gegeven voor de leningsoperatie en of zij geen vragen heeft gesteld over de noodzaak van twee tussenkomsten op anderhalve maand. Wou de Commissie daarbij niet weten waarom de ene keer de federale en de tweede keer de Vlaamse Regering optrad?

10. Tussenkoms van de heer Dirk De Cock

De heer *Dirk De Cock* ziet een schril contrast tussen het optreden van de Vlaamse Regering enerzijds en de ‘bad bank’ die federaal minister Reynders wou oprichten en het eindeloze nadenken van federaal minister Onkelinx anderzijds. Het is een goede beslissing van de Vlaamse Regering, wat niet wegneemt dat men conclusies moet durven trekken uit deze zaak. Het gaat om een mondiaal dossier, waarin net als in de politiek de perceptie belangrijker is geworden dan de werkelijke situatie. Dat een gezonde bank overheidssteun moet vragen, heeft alles te maken met de onrust op de markten.

Als men niet naar de diepere oorzaken peilt, blijft men aan symptoombestrijding doen. Volgens het commissielid moet de internationale gemeenschap iets doen aan de speculatie, bijvoorbeeld door kopers van aandelen te verplichten ze minstens een bepaalde periode te houden.

III. REPLIEK VAN MINISTER-PRESIDENT KRIS PEETERS EN VAN MINISTER DIRK VAN MECHELEN

De heer *Kris Peeters*, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid is blij met de steun voor het efficiënte werk van de Vlaamse Regering.

De keuze voor de briefprocedure, zoals die in Nederland bestaat, waarbij het parlement bij brief wordt geïnformeerd door de regering, is een bevoegdheid

van het parlement zelf, waar de minister-president op zich niets tegen heeft en wat de gelegenheid biedt om dan niet noodzakelijk zelf aanwezig te zijn. Er moest snel gehandeld worden – voor de opening van de beurs op donderdag – maar daarna is wel degelijk gecommuniceerd. De technische bespreking tijdens de commissievergadering vandaag, acht hij een wijze aanpak.

De verdere organisatie van de banken en de controle daarop is een discussie die thans gevoerd wordt in de hele wereld. De minister-president is ervan overtuigd dat het toezicht absoluut ook op Europees niveau moet gebeuren. Hij herinnert aan het initiatief ter zake van de Franse president Sarkozy en aan de eerste voorzichtige stappen die daarop volgden. Verdere stappen zijn mogelijk en nodig.

De overheid krijgt te maken met een nieuwe situatie. De overheid is nu aandeelhouder geworden in Dexia voor een half miljard euro, wat neerkomt op 2,85 percent van het kapitaal van die bank; de Vlaamse overheid stopte een half miljard euro in Ethias. Thans is er de kernkapitaalsoperatie voor KBC voor 2 miljard euro (mogelijks verhoogd tot 3,5 miljard euro) en wat de Gemeentelijke Holding betreft zijn er stappen inzake gewestwaarborg. Het parlement en de regering moeten verder van gedachten wisselen over die nieuwe rol van de overheid na een periode van terugtreden van de overheid: dit is een belangrijke discussie. Met de financieel-economische crisis heeft de overheid een offensieve stap voorwaarts moeten zetten. Dit brengt een nieuwe positie voor de overheid met zich mee.

Vervolgens wijst de minister-president erop dat de Vlaamse Regering weliswaar geïntervenieerd heeft in de financiële sector, maar ook de andere sectoren van nabij volgt. Zij zal in het belang van de Vlaamse economie en werkgelegenheid doen wat van haar verwacht wordt. Men mag niet de illusie koesteren dat met deze interventie alle problemen de wereld uit zijn. De minister-president vreest ervoor dat er bijkomende vragen, ook van buiten de financiële sector, zullen komen. De spreker wijst alvast op het XL-fonds (500 miljoen euro) van minister Van Mechelen en op de bijkomende initiatieven van minister Ceysens. Naast de investeringspijler in toekomstgerichte ondernemingen, is er een voor bedrijven die in deze moeilijke periode een overbrugging nodig hebben.

De banken hebben, met respect voor de bancaire wetmatigheden, een rol te spelen in de oplossing van

de kredietschaarste (de credit crunch) voor particulieren, bedrijven en overheden. Ook banken moeten kredieten verschaffen aan particulieren, bedrijven en overheden. Bij de interventie in Dexia is die vraag ook uitdrukkelijk gesteld aan Dexia. De vraag werd ook uitdrukkelijk opgenomen in de 'term sheet' met KBC. De afspraken die daarin staan, moeten voor 31 maart in contracten en verbintenissen worden gegoten. De concretisering van de opvolgingscommissie is daar een element van.

KBC heeft de minister-president laten weten dat zij bezig is met het stopzetten, 'on hold' zetten en afbouwen van kapitaalopslopende activiteiten die niet tot haar kernactiviteiten behoren. Aldus wordt bijvoorbeeld de handel in gestructureerde producten (KBC Financial Products) stopgezet en worden bepaalde leasingactiviteiten en 'consumer finance' afgebouwd of 'on hold' gezet. Het klopt dat de op nul gezette CDO's nog een waarde hebben, die de komende jaren nog naar boven kan komen, maar om te voorkomen dat men zich opnieuw op dat hellende vlak zou bewegen, is de genoemde afbouw erg belangrijk.

Wat betreft de door KBC aangegane engagementen en de opvolgingscommissie, deze zullen verder goed opgevolgd worden door de Vlaamse Regering. De minister-president wijst verder nog op de tijdsdruk bij het nemen van de beslissing tot de KBC-ingreep.

De twee bestuurders van de Vlaamse overheid zijn bedongen maar hun namen zijn nog niet ingevuld. De eerstvolgende algemene vergadering van KBC is in april 2009 voorzien.

Wat de top van KBC betreft, wijst de minister-president op de operationele winst van KBC van 2,2 miljard euro. Alle cijfers wijzen aan dat de bank goed bestuurd wordt. Er is enkel een probleem gerezen met betrekking tot de rate en de CDO's. KBC is ook gespaard gebleven bij de eerste vloedgolf, maar uiteindelijk is zij toch in het vizier van de speculanten gekomen.

Als de economische crisis voortduurt en heel wat kleine en grote bedrijven in moeilijkheden raken, zullen er bijkomende vragen aan de Vlaamse Regering komen. Maar de regering doet er alles aan om dat te voorkomen. De discussie over de ratingbureaus moet verder gevoerd worden, maar niet alleen op het Vlaamse niveau.

Wat het rendement van 8,5 percent betreft, is het zo dat de Vlaamse Regering van meet af aan geopteerd

heeft voor een dividend- in de plaats van een kapitaalrisico. Als er geen dividend wordt uitgekeerd, moet men de 8,5 percent niet betalen. De kans dat in 2010 en volgende jaren een dividend wordt uitgekeerd, is wel zeer reëel.

De ontlening van 2 miljard euro zal met marktconforme middelen geschieden.

De heer *Dirk Van Mechelen*, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, attendeert erop dat de KBC-maatregel moet aangemeld worden bij de Europese Commissie omdat zij als steunmaatregel zou kunnen gekwalificeerd worden. De zware eisen, die aan de bank worden gesteld en waarnaar de heer Boutsen verwijst, zijn nodig om die aanmelding tot een goed einde te kunnen brengen. Er was vorige week al contact met de Europese Commissie, maar de officiële aanmelding gebeurt in de komende dagen.

De Europese Commissie zal dan beoordelen of de maatregel verenigbaar is met artikel 87, derde lid, van het Verdrag, dat voorschrijft dat hij beperkt is in omvang, dat een passende vergoeding wordt gevraagd en dat hij de nodige waarborgen biedt dat concurrentievervalsing tot een minimum beperkt blijft. Op grond van dezelfde drie criteria werd de federale steun van 3,5 miljard euro, in de vorm van een inschrijving op een eeuwigdurende lening, uiteindelijk door de Commissie goedgekeurd. De Vlaamse Regering maakt zich sterk dat ook haar aanmelding geen moeilijkheden zal opleveren.

Vervolgens onderstreept de minister het belang van de twee tranches. De eerste tranche beantwoordt aan het bedrag dat KBC moest afboeken aan eigen vermogen. Door de inbreng van 2 miljard euro kon de Vlaamse Regering ervoor zorgen dat de Tier 1-ratio opnieuw op het door de markten gevraagde niveau van 8 percent kwam. De tweede tranche van 1,5 miljard euro is een soort trekkingsrecht, dat KBC zo nodig eenzijdig en onmiddellijk kan uitoefenen om het genoemde niveau te behouden in het geval van nieuwe speculatiegolven. Op die manier is de stabiliteit gegarandeerd op korte en op middellange termijn.

De opname in de Vlaamse begroting zal op dezelfde manier gebeuren als bij de Ethiasparticipatie, met dat verschil dat het toen om een kasoperatie ging en deze keer om een lening. De Vlaamse Regering zal vrijdag 30 januari 2009 een begrotingsberaadslaging houden

en het resultaat vervolgens in het Vlaams Parlement indienen. Hoewel het nodig was om de beslissing snel te nemen, is er nu meer tijd voor de financiering, met name tot 30 maart 2009.

Eerst wordt de mogelijkheid van interne funding onderzocht, met andere woorden de inzet van eigen middelen. Ten tweede wordt onderzocht welke formule fiscaal het meest interessant is. Ten derde is afstemming nodig met het Vlaamse beleid inzake 'asset liability management'. Een en ander wordt thans voorbereid door de heer Hedwig Van der Borgh, secretaris-generaal van het departement Financiën en Begroting van de Vlaamse overheid. De dag na de commissievergadering vindt een opvolgingsvergadering plaats met de adviseurs van zakenbank Petercam en advocatenkantoor Stibbe, opdat het resultaat vrijdag al zou kunnen voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

Verder stipuleert minister Van Mechelen dat in de term sheet met KBC niet alleen concrete verplichtingen staan inzake kredietverstrekking aan de ondernemingen, maar dat ook is opgenomen dat het akkoord van de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in de raad van bestuur nodig is voor een tiental precieze punten. Voorbeelden zijn acquisities, remuneratie en dividenden.

Wat de begrotingsgevolgen betreft, is het zo dat de geldophaling op de markt sowieso een ESR9-transactie is, welke vorm zij ook aanneemt (lening of uitgifte van schuldtitels als schatkistcertificaten). De kapitaalsparticipatie in de vorm van een eeuwigdurende lening op haar beurt is een ESR8-transactie. Voor het vorderingensaldo van de Vlaamse begroting is dit een neutrale operatie. Indien er intrestlasten uit voortvloeien die niet gedekt worden door dividenden, zijn die wel ten laste van de begroting, zodat daarmee rekening moet gehouden worden in de vorm van een provisie.

Op 30 april zal de algemene vergadering van KBC beslissen over de dividenden voor 2008. In de term sheet is een clause opgenomen over de mogelijke uitkering van een interimdividend voor 2009, waarmee eventueel de intrestkosten van de Vlaamse overheid zouden kunnen gedekt worden. De potentiële lasten voor de begroting van een lening van 2 miljard euro bedragen 80 miljoen frank (met een kostenpercentage van 4 percent). Aangezien het in 2009 slechts

om drie kwartalen gaat, betreft het in dit geval 60 miljoen euro.

De minister rekent de volgende jaren op een vergoeding via dividenden, gezien het om een operationeel winstgevend bank gaat. Er zijn dus ook potentiële opbrengsten, die kunnen oplopen tot 80 en zelfs 90 miljoen euro. De Vlaamse overheid heeft immers 8,5 percent bedongen en rekent bijkomend 1 percent aan voor het trekkingsrecht op 1,5 miljard euro. De minister concludeert dat er geen extra kosten zullen zijn voor de Vlaamse begroting.

Namens minister-president *Kris Peeters*, wijst de heer *Koen Geens*, kabinetschef van de minister-president, erop dat aandelen zonder stemrecht vennootschapsrechtelijk slecht geregeld is door de federale wetgever. Bij zijn weten bestaan er geen in Belgische vennootschappen. Het instrument waar de voorliggende maatregel voor kiest, is in alle opzichten superieur. Het brengt geen kapitaalrisico mee en alle rechten die eraan verbonden zijn, zijn duidelijk. De drie door de minister-president geschetste alternatieven zijn onderzocht, namelijk de kapitaalverhoging buiten voorkeurrecht, het openbaar bod, en de waarborging van activa, waarbij bleek dat ze alle drie inferieur zijn aan het uiteindelijk gevolgde scenario.

Een kapitaalverhoging buiten voorkeurrecht kon die nacht niet geplaatst worden omdat het toegestane kapitaal waarover KBC beschikte, onvoldoende was. Bovendien zou deze oplossing, die een participatie van ongeveer 20 percent zou opgeleverd hebben, in elk geval zeer duur geweest zijn, gezien de gemiddelde slotkoers van de laatste 30 dagen 20,20 euro per aandeel was. Men kon wel een algemene vergadering afwachten, gedurende minstens 27 dagen – met alle gevolgen van dien (men heeft immers geen enkele zekerheid over de koers van de aandelen) – die dan een kapitaalverhoging buiten voorkeurrecht zou kunnen uitgeven aan de gemiddelde slotkoers van de laatste 30 dagen, die in dat geval veel lager zou liggen. Het break-evenpoint bedraagt 13 euro. Als de gemiddelde slotkoers op het moment van de algemene vergadering beneden die 13 euro zou liggen, dan zou de participatie van het Vlaamse Gewest daarmee ineens boven 30 percent zijn gegaan, waardoor het een openbaar bod had moeten uitbrengen, wat opnieuw zeer duur is, zelfs aan de break-evenprijs van 13 euro. Bovendien zou men daarmee bijna zeker

een tegenbod uitlokken. De kapitaalverhoging was dus nooit een alternatief, concludeert de spreker.

IV. REPLIEKEN

1. Tweede tussenkomst van de heer Geert Bourgeois

De heer *Geert Bourgeois* heeft begrip voor het argument van de tijdnood, die tot een snelle beslissing noopte. Hij blijft er wel bij dat men met converteerbare obligaties onder de 30 percent had kunnen blijven, zodat geen overnamebod nodig was. De oplossing van de achtergestelde obligaties is goed, maar toch slechts de tweede beste. Hij dringt er, in het licht van mogelijke toekomstige vragen, op aan hoe dan ook het debat hierover te voeren. Zijn fractie staat wel achter de ingreep.

Met de techniek van de brief aan het parlement, had men het parlement meer accuraat kunnen informeren, maar dat zou de minister niet vrijgesteld hebben van verdere ondervraging. Het commissielid pleit ervoor om de inhoud van de term sheet vrij te geven. Hij wil weten op welke tien punten de overheid over een vetorecht beschikt.

De heer Bourgeois hoopt dat er voor toekomstige vragen een kader wordt gecreëerd dat breder is dan deze ad-hocoperatie. Verder heeft hij begrepen dat er wat de oplossing van de kredietschaarste betreft, niet meer is dan een gentlemen's agreement. Het lid verklaart zich geïnteresseerd in de concretisering van deze intentieverklaring, die voor eind maart 2009 moet plaatsvinden.

Tot slot wijst de heer Bourgeois op de opmerkelijke evolutie in de rol die de nationale overheden, waar- toe hij ook de Vlaamse Regering rekent, krijgen in tijden van deregulering. Hij ondersteunt de idee van Europese controle, maar Europa moet ook kijken naar de rol van de ratingbureaus. Ook op dat vlak is transparantie nodig. De niet-transparante beslissing van Moody's had grote gevolgen. Het bureau belooft informatie vrij te geven over enkele weken, maar ondertussen is het onheil wel geschied. De spreker vraagt dat de Vlaamse Regering er bij de federale overheid op aandringt om dit op Europees niveau aan te kaarten.

Het is goed dat Vlaanderen optrad na het schuldige verzuim van de Belgische overheid, besluit hij. Er

moeten lessen getrokken worden uit deze episode, onder meer met betrekking tot de scheiding van bank- en andere activiteiten, en de noodzaak van controleerbare regels.

2. Tweede tussenkomst van de heer Thieu Boutsen

De heer *Thieu Boutsen* informeert hoe de jaarlijkse aflossing van de lening in de begroting geïmplementeerd zal worden.

3. Tweede tussenkomst van de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* memoreert dat de minister-president bij de eerste financiële ingreep onderstreepte dat de ingreep tijdelijk was, waar hij vandaag pleit voor een offensieve overheid. Wat is de doelstelling? En zijn de – liefst afdwingbare – voorwaarden soortgelijk voor de verschillende participaties? Het parlement moet niet alleen informatie krijgen over wat afgesproken is, maar even goed over wat afgesproken zal worden tegen eind maart. Het lid pleit ervoor dat de commissie daarover debatteert voor het paasreces.

De heer Tavernier vindt verder dat men te gemakkelijk het onderscheid maakt tussen de operationeel winstgevende bank en haar CDO's. Die beslissingen zijn binnen hetzelfde beleid genomen. Men mag het ene niet gebruiken om het andere te verdoezelen. Het lid bestrijdt ook de opvatting dat het probleem bij de ratingbureaus zou liggen. Zij geven een risicoprofiel op basis van de producten die daarachter zitten.

Tot slot pleit hij ervoor de mondiale context niet uit het oog te verliezen. De echte regelgeving zal niet in Vlaanderen plaatsvinden.

4. Tweede tussenkomst van de heer Jurgen Verstrepen

De heer *Jurgen Verstrepen* onderstreept zijn bezorgdheid over de opvolgingscommissie. Hij vraagt wat er gebeurt, als uit een evaluatie door deze commissie zou blijken dat een aantal normen niet gehaald werden. Over welke middelen voor bijsturing beschikt men dan? Hij heeft begrepen dat de regering daar aandacht zal aan besteden. De banksector moet beseffen dat niet alleen waarborgen nodig zijn als hij geld uitleent maar ook als hij geld leent. Het lid meent dat

wat wordt uitgewerkt voor deze opvolgingscommissie misschien later nog bruikbaar zal blijken voor andere zaken. Hij rekent erop dat de regering de commissie gedetailleerd op de hoogte zal houden van de voortgang.

5. Tweede tussenkomst van de heer Ludo Sannen

De heer *Ludo Sannen* stelt dat de commissie de impact op de begroting zal kunnen bespreken na de indiening van het ontwerp over de aanpassing van de begroting. Verder sluit hij zich aan bij het pleidooi om de commissie snel op de hoogte te stellen van zodra er duidelijkheid is over de opvolgingscommissie. Ook hij wil weten voor welke elementen de bestuurders over een vetorecht zullen beschikken.

De heer Sannen is blij met het voortschrijdende inzicht dat de overheid een rol te spelen heeft op de financiële markt. Hij verwacht dat de overheid er niet zo snel weer zal kunnen uitstappen. Verder is hij tevreden met het voorgenomen overleg met de federale regering over de controle op de banksector met het oog op internationale regelgeving. Zo moet men ernstige vragen durven stellen over de nefaste gevolgen van 'short selling' op de beurs.

Het commissielid hoopt dat ook bij toekomstige vragen om steun vanwege bedrijven voorwaarden zullen gekoppeld worden aan de verbintenissen door de Vlaamse overheid. Ze moeten nauw aansluiten bij de ViA-doelstellingen.

6. Tussenkomst van de heer Jan Peumans

De heer *Jan Peumans* pleit voor duidelijke afspraken over de rapportering inzake financiële participaties. Niets belet de regering om sneller en op eigen initiatief te rapporteren in de plaats van te wachten op parlementaire vragen over de voortgang in de dossiers. Vorige week heeft het parlement het naar aanleiding van de KBC-operatie moeten stellen met niet meer dan een persmededeling.

7. Tweede repliek van minister-president Kris Peeters

Minister-president *Kris Peeters* zal alle informatie bezorgen. Ook de Vlaamse Regering vindt de oplossing van de kredietschaarste belangrijk. De commis-

sie zal de invulling kunnen opvolgen door er vragen over te stellen.

Hijzelf is voorstander van het Rijnlandmodel, waarin de overheid de markt corrigeert. De vraag is dan welke overheid daarvoor het meest geschikt is. Voor het financiële luik is dat volgens hem het Europese niveau. Hij is het ermee eens dat dit fundamentele debat belangrijk is en nu moet gevoerd worden. De confrontatie met nieuwe dossiers valt niet te verhoopen maar is niet uitgesloten.

Wat de CDO's betreft, betwijfelt hij de wijsheid van het samenbrengen van alle slechte producten in één korf. Hij verkiest de oplossing waarin de bank ze zelf op nul zet. Op de begrotingseffecten van het dividendrisico zal later teruggekomen worden.

8. Tweede repliek van minister Dirk Van Mechelen

Minister *Dirk Van Mechelen* herhaalt dat bekeken wordt of een deel intern kan gefinancierd worden. Voor het deel dat geleend wordt, verbindt de regering zich ertoe om het relatief snel weer af te lossen met de begrotingsoverschotten van de komende jaren.

De verslaggever,

Hilde EECKHOUT

De voorzitter,

Jaak GABRIELS